

HISTORIER OM DANMARK

• • • • •

Historiebrug og Historien om Danmark

Forløb til STX og HHX

Forløbspræsentation

Forløbet "Historiebrug og Historien om Danmark" præsenterer, hvordan elever på ungdomsuddannelserne kan arbejde med serien *Historien om Danmark* i et historiebrugsperspektiv. Forløbet er designet til at strække over seks moduler, men er tilrettelagt således, at de enkelte undervisningsgange også kan benyttes selvstændigt i egne forløb, eller at hele forløbet kan udvides med selvdesignede undervisningsgange.

Forløbet vil sætte eleverne i stand til at forstå grundlæggende historiebrugsbegreber og til at forstå serier som fx *Historien om Danmark* som eksempler på historiebrug.

Forløbet arbejder med følgende læreplansmål

STX 2017

Faglige mål: Eleven skal kunne:

- reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende
- anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie
- opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Kernestof

- historiebrug og -formidling
- historiefaglige teorier og metoder

HISTORIER OM DANMARK

• • • • •

HHX 2017

Faglige mål: Eleven skal kunne:

- skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder
- anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug

Kernestof

- Historiebrug og formidling

Supplerende materiale

Udover materialet nævnt i selve modulplanen, og materialet fra undervisningssitet kan følgende materiale støtte op om forløbet:

- Historie i brug (Petersen og Færk 2013). Indeholder blandt andet uddybning af de her anvendte historiebrugstypologier
- Frit tilgængelige anmeldelser, kommentarer og artikler vedr. *Historien om Danmark* med historiefagligt eller historiebrugssigte:
- Asser Amdisen halvvejsevaluering: <http://pov.international/serie-historien-om-danmark-sa-er-vi-halvvejs/>
- Asser Amdisen: DR's Danmarkshistorie anmeldt – den objektive historieskrivning findes ikke": <http://pov.international/asser-amdisen-drs-danmarkshistorie-anmeldt-den-objektive-historieskrivning-findes-ikke/>
- "Tankevækkende, at DR ikke har evnet at gøre det bedre", kommentar af professor Jeppe Nevers: <https://www.b.dk/kommentarer/tankevaekkende-at-dr-ikke-har-evnet-at-gore-det-bedre>
- "Historikere kalder finale i DR-drama ensidigt venstredrejet", artikel på pol.dk: <http://politiken.dk/kultur/filmogtv/art6171483/Historikere-kalder-finale-i-DR-drama-ensidigt-venstredrejet>

A historical landscape photograph showing a field with a large earthen mound in the foreground and trees in the background. The title 'HISTORIER OM DANMARK' is overlaid in white, bold, sans-serif capital letters. Below the title are five small white dots.

HISTORIER OM DANMARK

• • • • •

- Søren Espersen: 'Historien om Danmark' er »en gang venstresnoet propaganda i helt stor stil«: <http://politiken.dk/kultur/filmogtv/art6171497/Historien-om-Danmark-er-%C2%B-Ben-gang-venstresnoet-propaganda-i-helt-stor-stil%C2%AB>
- Nu fortæller DR *Historien om Danmark*, artikel og interview på dr.dk: <https://www.dr.dk/om-dr/nyheder/nu-fortaeller-dr-historien-om-danmark>
- Historiebrug – kort artikel om Karlssons historiebrugstypologier: <http://historielab.dk/historiebrug/>

HISTORIER OM DANMARK

• • • • •

Modul 1 - Intro

Beskrivelse af modulet og elevernes forventede progression

I modulet arbejder eleverne med historiebrug som fænomen og med grundlæggende historiebrugsbegreber. Herudover er der en indledende drøftelse blandt eleverne af *'Historien om Danmark'* i et historiebrugsperspektiv, som de vil vende tilbage til senere i forløbet.

Inden undervisningen tænkes eleverne at have læst artiklen "[Historiebrug gennem tiden](#)" (husk at gøre dem opmærksomme på, at de ikke skal løse opgaver eller nødvendigvis læse de øvrige artikler endnu, således som det ellers er angivet i bunden af artiklen). Herudover har de set og læst et interview med DR's kulturdirektør om den store historiesatsning.

Selve undervisningen i modul 1 bør tilrettelægges, så den indtænker den undervisning eleverne evt. allerede har fået ift. historiebrug. Tag derfor fx udgangspunkt i evt. lærebog om historiebrug og eventuelle teoretiske begreber, I tidligere har brugt. Hvis I ikke tidligere har arbejdet med historiebrug, kan temaets begreber bruges som grundbegreber. De er i realiteten hentet fra Klas-Göran Karlssons historiebrugstypologier, som ligger til grund for megen af den historiebrugsundervisning, der foregår i Danmark.

Som forberedelse bør eleverne se eller gense dele af *'Historien om Danmark'*. Det er ikke afgørende, hvilke dele de ser – blot de får en fornemmelse af serien.

Forslag til aktiviteter og arbejdsform

- Indled med et læreroplæg om historiebrug tilpasset klassetrin og niveau. Læs evt. nærmere om Karlssons typologier her: <http://historielab.dk/historiebrug/>. Den væsentlige pointe kan evt. være, at historiebrug i sidste ende "blot" er, at nogen, bevidst eller ubevidst, bruger historie for at tilfredsstille et behov eller opnå noget, man gerne vil
- Tag en indledende drøftelse med eleverne af, om de kan komme på eksempler på historiebrug, eller evt. om de kan se, hvordan man kan opfatte *'Historien om Danmark'* som historiebrug
- Lad eleverne i grupper arbejde med interviews (både artikel og video) med Tine Smedegaard Andersen, hvor de skal drøfte, hvad hun og DR gerne vil bruge historien til
- Lad grupperne afrapportere i klassen og drøft de forskellige perspektiver

A historical landscape photograph showing a plow being pulled by a team of oxen in a field. The scene is set in a rural area with trees in the background. The text 'HISTORIER OM DANMARK' is overlaid in white, with a row of six dots below it.

HISTORIER OM DANMARK

• • • • •

Modul 2 - Politisk historiebrug

Beskrivelse af modulet og elevernes forventede progression

I modul 2 arbejder eleverne mere konkret med en specifik form for historiebrug: politisk historiebrug, som er beskrevet i materialet fra undervisningssitet til *Historien om Danmark*. Herudover arbejder de i grupper med arbejdsspørgsmålene til artiklen og billedserierne. Formålet med modulet er at arbejde med historiebrug i mere konkret forstand og med inddragelse af både serien og det supplerende materiale. Herved bliver eleverne trænet i at arbejde mere konkret med historiebrugsbegrebet.

Forslag til aktiviteter og arbejdsform

De nærmere aktiviteter er beskrevet direkte i bunden af artiklen: <https://www.dr.dk/undervisning/historie/politisk-historiebrug>. Her er både introduktion til hvilke klip, der skal ses og hvilke arbejdsspørgsmål, der skal arbejdes med. Det anbefales, at læreren selv gennemser klip og gennemlæser arbejdsspørgsmål for at vurdere, om der skal være oplæg i klassen som indledning, samt om hvorledes gruppearbejdet med arbejdsspørgsmålene skal organiseres.

Lav en fælles opsamling på udvalgte dele af arbejdsspørgsmålene.

A historical landscape photograph showing a plow being pulled by oxen in a field. The scene is set in a rural area with trees in the background. The text 'HISTORIER OM DANMARK' is overlaid in white capital letters, with a row of six dots below it.

HISTORIER OM DANMARK

• • • • •

Modul 3 - Eksistentiel historiebrug

Beskrivelse af modulet og elevernes forventede progression

I modul 3 arbejder eleverne mere konkret med en specifik form for historiebrug: Eksistentiel historiebrug, som er beskrevet i materialet fra [undervisningssitet til *Historien om Danmark*](#). Herudover arbejder de i grupper med arbejdsspørgsmålene til artiklen og billedserierne. Formålet med modulet er at arbejde med historiebrug i mere konkret forstand og med inddragelse af både serien og det supplerende materiale. Herved bliver eleverne trænet i at arbejde mere konkret med historiebrugsbegrebet.

Forslag til aktiviteter og arbejdsform

De nærmere aktiviteter er beskrevet direkte i bunden af artiklen: <https://www.dr.dk/undervisning/historie/politisk-historiebrug>. Her er både introduktion til hvilke klip, der skal ses og hvilke arbejdsspørgsmål, der skal arbejdes med. Det anbefales, at læreren selv gennemser klip og gennemlæser arbejdsspørgsmål for at vurdere, om der skal være oplæg i klassen som indledning, samt om hvorledes gruppearbejdet med arbejdsspørgsmålene skal organiseres.

Lav en fælles opsamling på udvalgte dele af arbejdsspørgsmålene.

HISTORIER OM DANMARK

• • • • •

Modul 4 - Historien om Danmark som historiebrug

Beskrivelse af modulet og elevernes forventede progression

I 4. modul vender eleverne tilbage til emnet om selve den overordnede serie set i et historiebrugsperspektiv og arbejder specifikt med selve serien, dens rammesætning og kritikken som eksempler på historiebrug. Gennem arbejdet i de to foregående moduler er eleverne blevet trænet i at tænke i, og anvende, historiebrugskategorier – først og fremmest politisk historiebrug og eksistentiel historiebrug. De anvender nu historiebrugstilgangen på selve serien.

Som forberedelse har de læst anmeldelser samt artikler med den umiddelbare debat lige efter serien, med både kritik fra historikere og politikere. Herudover har de genlæst/genset DR's formål med at lave serien.

Forslag til aktiviteter og arbejdsform

- Vurder selv behov for indledende oplæg/rammesætning
- Lad eleverne arbejde med følgende gruppearbejdsspørgsmål, hvor du vurderer sammensætning af grupper, rækkefølge samt strukturering i det hele taget:
- I forhold til DR's egne udsagn og Asser Amdisens anmeldelse: hvorledes kan serien så anskues som politisk historiebrug, eksistentiel historiebrug, anden form for historiebrug?
- Hvordan kan kritikken af serien ses som historiebrug, og på hvilken måde bruger kritikerne historien?
- I anden time kan eleverne lave gruppearbejde, hvor de selv skal finde andre eksempler på diskussioner af serien og præsentere dem kort i klassen som eksempler på historiebrug.

A historical landscape photograph showing a field with a large tree in the foreground and a person on horseback in the distance. The title 'HISTORIER OM DANMARK' is overlaid in white capital letters.

HISTORIER OM DANMARK

Modul 5 - Historien om Danmark og det nationale

Beskrivelse af modulet og elevernes forventede progression

I 5. modul arbejder eleverne videre med selve serien i en historiebrugskontekst. Særligt med seriens italesættelse af det nationale og brug af begrebet "vi". Desuden arbejder eleverne med, om seriens brug af begreberne "vi", "vores" og "danskernes" kan ses som et eksempel på politisk historiebrug eller ideologisk historiebrug.

Forslag til aktiviteter og arbejdsform

- Vurder selv behov for indledende oplæg/rammesætning. Evt. kan holdes oplæg om Danmarks riges sammensætning i 1500-tallet, 1600-tallet eller 1700-tallet, som et konkret eksempel på, at det er vanskeligt at sige præcist hvad "Danmark" er. Se evt. <http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/konglomeratstat-en/>
- Lad eleverne (i grupper) arbejde med [Orla Lehmanns tale fra 1842](#) og på baggrund af denne og deres arbejde med det interaktive kort drøfte, hvad "Danmark" er? Lav opsamling i klassen.
- Lav en øvelse (fx gruppearbejde), hvor eleverne arbejder med seriens brug af begrebet "vi". Hvad betyder det, når Lars Mikkelsen siger "vi" om ting, der foregår i fx vikingetiden? Og hvad betyder det, når [Sigurd](#) bruger det? Hvem er "vi"? Hvis der er en eller flere elever i klassen med anden etnisk baggrund kan det drøftes med både dem og den øvrige klasse, om de også er "vi". Læg særligt vægt på argumenterne for at nogle er "vi" og andre ikke, da det centrale i øvelsen er en forståelse af, de usagte og uklare forestillinger, der ligger i brugen af "vi" og "vores".

HISTORIER OM DANMARK

• • • • •

Modul 6 - Lav din egen intro

Beskrivelse af modulet og elevernes forventede progression

Her opsamles på forløbet. Opsamlingen består af en øvelse, hvor eleverne selv skal skrive og indspille deres egen introspeak til serien. Herefter skal de præsentere deres bud på introspeak, samt hvad de gerne vil understrege med den.

Forslag til aktiviteter og arbejdsform

- Eleverne inddeles i mindre grupper og får til opgave at lave en intro til deres egen historieserie om Danmarkshistorien (eller evt. anden form for historieserie). Opgaven kan både gøres relativ simpel (simpelt speak med underlægningsmusik) eller mere kompliceret, hvor de opfordres til at bruge forskellige redigeringsprogrammer.
- Eleverne præsenterer deres introvideoer i klassen, samt hvad de har vægtet i form og indhold. Det væsentlige er, at de skal få forståelse for, hvor meget en introspeak betyder, hvor forskelligt den kan struktureres, samt for at serier som *'Historien om Danmark'* bruger stemninger og beskæringer aktivt for at få budskaber til at stå klart.
- Til slut drøftes forløbet med eleverne i klassen.